mapp

[redacted]

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

BRIEF ONDERTEKENEN

Directie
[redacted]

Datum
6 juni 2023

Onze referentie
[redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Tweede contactpersoon
[redacted]

Uiterlijk bij
9 juni 2023

Bijlage(n)
4

Aan Minister van SZW en Minister voor APP

nota

Kabinetsreactie IBO Vereenvoudiging

Aanleiding

Met deze nota vragen we om uw instemming met verzending van de Kabinetsreactie op het IBO Vereenvoudiging na de MR van 9 juni en met het openbaar maken van onderliggende nota's. De RWIZO is op dinsdag 6 juni akkoord gegaan. Na akkoord MR kan de brief met het eindrapport en bijlagen verzonden worden aan de Tweede Kamer.

Geadviseerd besluit

Wij adviseren u in te stemmen met het verzenden van de brief na de MR en het openbaar maken van de stukken. Wij adviseren niets te lakken, met uitzondering van de persoonsgegevens in het colofon.

Kernpunten

Zoals aangegeven in de RWIZO zijn er nog kleine wijzigingen op verzoek van de Staatssecretaris Toeslagen en Douane doorgevoerd. Op pagina 4 is de zin "Daarbij geldt dat organisaties daarvoor voldoende toegerust moeten zijn, bijvoorbeeld om het in te kunnen passen in de processen" toegevoegd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Kabinetsreactie IBO Vereenvoudiging sociale zekerheid	Verzenden aan TK	
2	Eindrapport IBO Vereenvoudiging sociale zekerheid	Bijlage bij verzending	
3	Bijlage 8 Fichebundel	Bijlage bij verzending	
4	Bijlage 9 Burger- en gedragsperspectief betrekken bij	Bijlage bij verzending	

Datum
6 juni 2023

Onze referentie

[redacted]

min APP

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

we opmerkingen 20-5

Aan Minister van SZW en Minister voor APP

TER BESLISSING

[redacted]

Datum
2 mei 2023

Onze referentie
[redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Tweede contactpersoon
[redacted]

Bijlage(n)
0

nota

Kabinetsreactie op IBO Vereenvoudiging

Aanleiding

- Wij hebben eerder een opzet voor de kabinetsreactie op het IBO Vereenvoudiging met u afgestemd. Inmiddels hebben wij de opzet uitgewerkt tot een 75%-versie van de brief.
- Middels dit dossier vragen wij uw commentaar op deze versie van de brief om u mee te nemen in de uitwerking. Vervolgens werken we de brief uit tot een conceptversie om te bespreken in de Cwizo van 22 mei.

Geadviseerd besluit

- We horen graag uw commentaar op de bijgevoegde conceptversie van de kabinetsreactie.

Toelichting

- Hieronder vindt u een korte toelichting op de inhoud van de brief, het proces de komende weken en de samenhang met andere trajecten.

Inhoud

- De kabinetsreactie is grotendeels uitgewerkt conform de opzet die we eerder met u hebben afgestemd. Uw commentaar en aandachtspunten hebben we meegenomen in de uitwerking.
- In de kabinetsreactie omarmen we de analyse en de conclusies uit het IBO:
    - Het IBO concludeert dat de sociale zekerheid voor een brede groep burgers te ingewikkeld is geworden. Het gaat dan bijvoorbeeld om mensen die te maken hebben met meerdere regelingen met telkens andere voorwaarden. Complexiteit leidt tot onzekerheid, onbedoelde fouten, en niet-gebruik, en ondermijnt uiteindelijk de doelen van de sociale zekerheid: bestaanszekerheid en participatie.
    - In de kabinetsreactie hebben we daarbovenop expliciet benoemd dat het mensbeeld is veranderd: niet alle mensen hebben hetzelfde denk- en doenvermogen.
    - Het IBO benoemt dat vereenvoudiging vaak samen gaat met afruilen met andere doelen zoals gerichtheid, kosteneffectiviteit of bescherming van privacy. Een grote vereenvoudiging stelt de politiek en de samenleving dus voor dilemma's met potentieel grote impact op mensen en de overheid.
- In de brief gaan we vervolgens in op de opvolging aan het IBO langs de volgende lijnen:

  - Het voorbereiden van de maatschappelijke en politieke discussie over een grote vereenvoudiging van de inkomensondersteuning (breder dan alleen sociale zekerheid). Dit is de stip op de horizon en het lange termijn perspectief. Daarvoor zijn we voornemens een aantal scenario's te ontwikkelen bedoeld om een volgend kabinet te helpen bij het maken van keuzes. Hiermee gaat onder andere het interdepartementale programma Vereenvoudiging Inkomensondersteuning voor Burgers (VIB) aan de slag. Het VIB wordt in deze brief nieuw aangekondigd aan de TK.
  - Het tweede spoor betreft grotere aanpassingen aan regelingen binnen de sociale zekerheid (renovatie van regelingen). Het kabinet heeft al verschillende initiatieven opgestart om zulke aanpassingen nader te verkennen. In de brief lichten we deze initiatieven (nogmaals) toe, en noemen we hoe de suggesties van het IBO hier een plaats in krijgen.
  - Het derde spoor betreft concretere vereenvoudigingen op de kortere termijn (uitwerking deze kabinetsperiode). Ook hier heeft het kabinet verschillende initiatieven toe genomen. Verschillende voorstellen uit het IBO kunnen binnen de bestaande aanpak opgepakt worden. Daarnaast gaan we aanvullend bezien of aanpassingen aan de Toeslagenwet wenselijk zijn.
- Nieuw aan de kabinetsreactie is de aankondiging van het programma VIB en scenario's voor het volgende kabinet, de verkenning van de Toeslagenwet. Daarnaast worden verschillende voorstellen van het IBO in de lopende trajecten meegenomen. In de brief is telkens waar mogelijk geëxpliciteerd welke voorstellen van het IBO in de lopende trajecten opgevolgd worden.

Proces
- Ons streven is om de brief voor te leggen aan de MR van 9 juni. Bij de aanbieding van het IBO op 31 maart heeft MFIN zoals gebruikelijk verzocht om binnen 2 maanden een kabinetsreactie in de MR te agenderen.
- Om deze MR te halen mikken we op de Cwizo van 22 mei. We zullen op 12 mei een conceptversie aan u voorleggen ter accordering voor agendering bij deze cwizo (uiterlijk 15 mei aanleveren).
- In de week van 8 mei bespreken we de kabinetsreactie nog met het directeurenoverleg Uitvoering (8 mei), het Topberaad Inkomensondersteuning (11 mei), de Regiegroep (10 mei), en de interdepartementale collega's.
- Tijdens deze week willen we graag ook alvast uw eerste commentaar op deze versie van de brief meenemen. In de versie van 12 mei zullen we vervolgens laten weten hoe uw commentaar is verwerkt en welke aanpassingen we hebben doorgevoerd vanwege bovengenoemde afstemming.

Samenhang andere trajecten
- Financiën werkt aan de toekomst van het toeslagenstelsel. Een tussenrapportage met de stand van zaken wordt op 9 juni in de MR geagendeerd en wordt dus ongeveer gelijktijdig met deze brief verzonden. We zijn met Financiën in overleg over stroomlijning van beide brieven en de opvolging van aangekondigde verkenningen. Ook Financiën werkt aan domeinoverstijgende opties, net als het VIB gaat doen. Dit is ook onderwerp van gesprek in het Topberaad van 11 mei.
- Op 9 juni ligt ook de brief van PDV over Participatiewet spoor 2 in de MR. Hierin wordt ook gesproken over vereenvoudiging, met name binnen de Participatiewet. We stemmen af met PDV om ervoor te zorgen dat beide

brieven op elkaar aansluiten. Daarbij geldt wel dat voor de Pwet als vangnetregeling al bepaalde keuzes gemaakt zijn, terwijl in de brief over vereenvoudiging van het stelsel meer de afruilen en keuzes geschetst worden.

[redacted]

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

min APP.

16-4

TER BESLISSING

[redacted]

Aan Minister van SZW en Minister voor APP

Datum
3 april 2023

nota

Opzet KR op het IBO Vereenvoudiging sociale zekerheid

Onze referentie
[redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Tweede contactpersoon
[redacted]

Uiterlijk bij
7 april 2023

Bijlage(n)
0

Aanleiding

- Het IBO Vereenvoudiging sociale zekerheid is op 31 maart door MFIN aan u aangeboden met het verzoek binnen twee maanden een kabinetsreactie in de MR te agenderen.
- Met deze nota leggen wij u een opzet voor van de kabinetsreactie. Komende weken zullen wij de opzet nader uitwerken en afstemmen met UWV en SVB, betrokken departementen, de gemeenten en de sociale partners.

Geadviseerd besluit

- Wij adviseren u om in te stemmen met de opzet voor de kabinetsreactie.
- Graag gaan wij met u in gesprek over:
    - We komen nog met een ambtelijke analyse van opties die wenselijk en mogelijk zijn om op te pakken. Gezien de beperkte beleids- en uitvoeringscapaciteit zal dit prioritering vergen. Vandaar dat wij graag uw eerste ideeën ophalen: welke beleidsopties werken we nu verder uit, welke opties werken we uit voor een volgend kabinet en welke opties werken we nu niet uit?
    - Uw ideeën bij een opvolging op de constatering dat complexiteit het gevolg is van politieke keuzes. Op welke manier kunnen we TK betrekken bij de vereenvoudigingsopgave?
- We horen graag of u instemt met een gesprek over de kabinetsreactie.

Toelichting

- Hieronder volgt een nadere toelichting op de kabinetsreactie en het proces.

Inhoud

- De hoofdboodschappen van de kabinetsreactie zijn:
    - We herkennen de conclusies uit het IBO. De sociale zekerheid is voor sommige groepen te complex. Dat ondermijnt de doelen van de sociale zekerheid; het bieden van bestaanszekerheid en ondersteunen van participatie.
    - Complexiteit is het gevolg van politieke keuzes, een opeenstapeling van incrementeel beleid, en een veranderde samenleving.
    - Vereenvoudiging vergt keuzes en leidt tot afruilen op andere vlakken. In de kabinetsreactie kunnen we deze dilemma's schetsen (o.a. mate van gerichtheid, maatwerk versus voorspelbaarheid, enzovoorts).

- Voor de opvolging hanteren we conform het IBO een indeling langs de drie sporen:
    - 1) stelselherziening (lange termijn),
    - 2) een renovatie (middellange termijn) en
    - 3) noodzakelijk onderhoud (korte termijn).
- Ten aanzien van een stelselherziening benoemen we in de kabinetsreactie:
    - Een stelherziening vraagt om fundamentele politieke keuzes. Het is daarmee een zaak voor de lange termijn.
    - In de kabinetsreactie kondigen we het interdepartementale programma Vereenvoudiging van inkomensondersteuning voor burgers (VIB) aan. Onderdeel van de taakopdracht van het VIB is het formuleren van een visie en een plan voor een vereenvoudigd stelsel van inkomensondersteuning. In overleg met het programma zullen we bezien welke aanvullende trajecten opgestart moeten worden om ervoor te zorgen dat de beleidsopties voor de lange termijn ambtelijk uitgewerkt worden ter ondersteuning van de besluitvorming door volgende kabinetten.
    - Met betrekking tot de opties rondom arbeidsongeschiktheid verwijzen we naar de commissie OCTAS.
- Ten aanzien van de renovatie van bestaande regelingen en verbetering van de dienstverlening stellen we voor de volgende lijn te hanteren:
    - Waar mogelijk verwijzen naar al lopende initiatieven van het kabinet om de door het IBO geagendeerde renovaties te ondersteunen zoals:
        - De werkagenda SUWI (oa via gegevensuitwisseling tegengaan van niet-gebruik)
        - Herijking handhavingsinstrumentarium (passend sanctioneren)
        - Participatiewet in balans (terugwerkende kracht, meer zekerheid tav verdiensten)
        - Werk aan uitvoering (versterken van de dienstverlening)
        - Vereenvoudiging WW
    - We zullen op korte termijn inventariseren of het nodig en haalbaar is nieuwe trajecten aan te kondigen in de kabinetsreactie.
    - Hierbij geldt dat de capaciteit bij zowel ambtelijk SZW als de uitvoering beperkt is voor de uitwerking van nieuw beleid. Het zal dus nodig zijn om maatregelen te prioriteren.
- Ten aanzien van het noodzakelijk onderhoud stellen we voor om:
    - De komende weken te onderzoeken of het mogelijk is één of meerdere voorstellen van het IBO over te nemen in de kabinetsreactie en deze kabinetsperiode nog uit te werken en/of door te voeren.
    - Op basis van een eerste inventarisatie zien wij onder andere de volgende interessante mogelijkheden:
        - Maximeer de Toeslagenwet niet meer op het oude loon
        - Stimuleer werkgevers een tijdige loonaangifte te doen en het gebruik van de polisadministratie voor actuele en uniforme inkomstenverrekening
        - Pas de inlichtingenplicht aan
        - Biedt bij aanvragen van de sociale zekerheid een brede inkomenscheck
        - Werk bij aanvragen van de sociale zekerheid met minimale bewijslast
        - Zet in op lokale overheidsbrede maatwerkplaatsen

- Hierbij geldt wel dat momenteel geen budget is gereserveerd voor opvolging van het IBO. En ook hier geldt dat de capaciteit voor nieuwe beleid beperkt is en prioritering noodzakelijk is.
- We zullen u op korte termijn een concrete uitwerking van een aantal mogelijkheden rondom noodzakelijk onderhoud voorleggen.

Proces

- In de planning gaan wij uit van de MR van 9 juni met als voorportaal de CWIZO van 22 mei. Hiermee nemen we 1,5 week langer de tijd dan de twee maanden die gebruikelijk is voor een reactie op een IBO.
- In de planning is rekening gehouden met afstemming met de uitvoering, andere departementen, de sociale partners en de gemeenten.
- Vanwege de ambitieuze tijdslijnen willen wij u graag alvast een eerste opzet voor de kabinetsreactie voorleggen. Parallel wordt verder gewerkt aan deze opzet. Op korte termijn komen wij bij u terug met een nadere uitwerking van bovenstaande opvolging.

Hoofdlijnen kabinetsreactie IBO Vereenvoudiging Sociale Zekerheid

1. Inleiding/algemeen

- Algemene appreciatie: het rapport geeft een goed overzicht van waar complexiteit ontstaat en wat de oorzaken en gevolgen daarvan zijn. En langs welke lijnen vereenvoudiging in de sociale zekerheid kan worden bereikt. Rapport besteedt daarbij ook aandacht aan gedragswetenschap.
- Kabinet spreekt ambitie uit voor vereenvoudiging van het stelsel van sociale zekerheid.
- Vereenvoudiging heeft altijd een effect; positief of negatief voor groepen burgers, budgettair voor de overheid of in de hoogte van het inkomen van mensen. Dat betekent dat goede afwegingen nodig zijn.
- Om het goed te doen voor burgers is meer nodig dan alleen een eenvoudig stelsel van sociale zekerheid.
- Dit brengt ons bij het dilemma: hoe gerichter het stelsel, met bepalingen voor verschillende groepen, hoe complexer het wordt. Vereenvoudiging betekent dat andere afruilen worden gemaakt. We (ook de politiek) moeten keuzes maken.
- Toelichting aanleiding van het IBO
    - Recente ontwikkelingen o.a. toeslagen affaire / IBO toeslagen
- (Kort) aanstippen overige relevante onderzoeken/ signalen die raken aan complexiteit (IBO in groter geheel plaatsen)
    - Recent onderzoek naar hardvochtige effecten en kabinetsreactie daarop
    - Stand van de uitvoering sociale zekerheid en knelpuntenbrieven UWV en SVB
    - Maatwerkplaatsen
    - Werk aan uitvoering
    - Relatie met traject toekomst toeslagen
    - Relatie met commissie sociaal minimum
    - Staat van de Uitvoering
    - Recente ontwikkelingen
    - Doorlichtingen
- Toelichting opdracht en scope IBO en wat dit toevoegt aan de inzichten uit bovenstaande trajecten
- Toelichting volgorde brief

2. Inhoudelijke reactie op hoofdlijnen

- Kabinet onderschrijft analyse
    - Expliciet ook omarmen van het deel van de analyse IBO dat gaat over dilemma's
- Groot belang + Urgentie
    - 7 miljoen mensen maken gebruik van sociale zekerheid, 41% hiervan maakt gebruik van meerdere regelingen. Voor grote groepen gaat het goed, maar voor veel mensen ook niet. Dat geldt met name voor de meest kwetsbare mensen en de meest kwetsbare momenten. Meest impact op hun leven en minste weerbaarheid.
    - Recente ervaringen (bijv. toeslagenaffaire) -> knelt met name bij de meest kwetsbaren
    - Complexiteit gaat ten koste van de beoogde doelen zoals bestaanszekerheid en participatie. En het vertrouwen in de overheid.
- Oorzaken:
    - Afruil met andere keuzes, zoals gerichtheid/betaalbaarheid vs eenvoud, handhaving vs druk op gebruikers, privacy vs dienstverlening, eenvoud voor de uitvoering vs eenvoud voor de burger.
    - Stelsel historisch gegroeid (incrementeel beleid over periode van 75 jaar) – we proberen het zo goed mogelijk te doen. Goede politieke bedoelingen hebben echter nogal eens geleid tot een toename aan complexiteit (o.a. veel beleid gerichte op specifieke doelgroepen).
    - Stelsel sluit niet meer aan bij huidige samenleving (meer variatie in samenleefvormen en arbeidsrelaties, vrij verkeer van personen binnen de EU).
- Gevolgen:
    - Doelen worden minder effectief behaald (inkomenszekerheid, participatie).
    - Onbedoelde fouten. Leidt tot terugvorderingen en niet-gebruik.
    - Stress bij mensen. Meer kans op fouten. Minder participatie.

- Kern standpunt:
    - Gevolgen van complexiteit zijn ongewenst. Doelen van stelsel worden niet bereikt
    - Urgent: zie IBO, Staat van de Uitvoering, knelpuntenbrieven
    - Dit vraagt brede en meerjarige aanpak: van verbeteren van de dienstverlening, wegnemen bestaande knelpunten tot fundamentele aanpassing
- moeten op zoek naar een nieuwe balans, bijvoorbeeld tussen de mate van gerichtheid en complexiteit.
- Urgentie: hervormen en verbouwen kost tijd, wat doen we in de tussentijd voor mensen in de knel:
    - (interdepartementale) programma's voor verbetering van de wetgeving en de dienstverlening
    - Maatwerkplaatsen
    - Middelen naar UWV en SVB om de dienstverlening te verbeteren

3. <u>Opvolging</u>

- Het IBO omvat 28 beleidsopties die sterk verschillen in de mate van impact op burger en stelsel en van concreetheid. Het kabinet ziet daarom verschillende snelheden om de opties uit te werken. Deze snelheden komen tot uiting in verschillende sporen die hieronder nader worden toegelicht.
- Bij het uitwerken van de opties geldt dat we rekening moeten houden met de uitvoerbaarheid, inkomensgevolgen en betaalbaarheid van het stelsel: niet alles kan en niet alles kan tegelijk.

Perspectief op lange termijn (spoor 3)

- Een heel grote vereenvoudiging van de sociale zekerheid is hard nodig. Er zijn nu teveel regelingen die niet goed op elkaar aansluiten, met uiteenlopende begrippen en verplichtingen. Regelingen werken hier soms tegen elkaar in. Dit aanpakken vraagt om fundamenteel andere keuzes. Een grote vereenvoudiging van het gehele stelsel is daarom een zaak voor de lange termijn. Daarbij is bovendien noodzakelijk om domeinoverstijgend te kijken. En om een geïnformeerd maatschappelijk debat te voeren over de te maken keuzes.
- Daarom is het kabinet bezig met de inrichting van het programma Vereenvoudiging van inkomensondersteuning voor burgers (VIB). Onderdeel van de taakopdracht is het formuleren van een visie en een plan voor een vereenvoudigd stelsel van inkomensondersteuning.
- Het programma neemt een deel van de beleidsopties uit spoor 3 van het IBO mee bij het ontwikkelen van een lange termijn visie.
- Andere maatregelen hebben als doel een fundamentele herziening van de sociale zekerheid en worden binnen SZW opgepakt, zoals:
    - Werk naar één regeling voor arbeidsongeschiktheid.
        - Hierbij kunnen we verwijzen naar de cie-OCTAS.
    - Werk naar één regeling voor kinderen.
        - Traject toekomst van de kindregelingen
- Met deze kabinetsreactie wordt de kamer geïnformeerd over VIB en de aanpak van de vereenvoudiging sociale zekerheid binnen SZW.

Renovatie van bestaande regelingen (spoor 2)

- Het IBO doet een aantal voorstellen voor ingrijpendere renovatie aan bestaande regelingen of de uitvoering. Dit biedt kans om grotere vereenvoudigingen te realiseren. Alleen de consequenties voor burgers en de uitvoering kunnen aanzienlijk zijn. Het kabinet zet daarom in op verschillende verkenningen. De besluitvorming hierover zal aan een volgend kabinet zijn.
- Het kabinet pakt de beleidsopties uit het IBO in de verschillende domeinen op de volgende manier op
    - Vereenvoudig de tegemoetkoming ouders intensieve zorg
        - ➔ Het programma Vereenvoudiging van inkomensondersteuning voor burgers
    - Laat werk naast uitkering altijd lonen
        - ➔ Het programma Vereenvoudiging van inkomensondersteuning voor burgers
    - Brede inkomenscheck
        - ➔ Werkagenda Suwi

- Harmoniseren partnerbegrip
  - ➔ Het programma Vereenvoudiging van inkomensondersteuning voor burgers
- Harmoniseren inkomensbegrip
  - ➔ Het programma Vereenvoudiging van inkomensondersteuning voor burgers
- Bied betere gegevensuitwisseling
  - ➔ Werkagenda SUWI
- Maak terugwerkende kracht mogelijk
  - ➔ P-wet in balans (spoor 1)
- Reageer passend bij overtreding inlichtingenplicht
  - ➔ Herijking handhaving sociale zekerheid
- Benader de burger pro-actief door beter gegevensgebruik
  - ➔ Werkagenda Suwi

➢ Dit worden onderdelen van de SZW vereenvoudigingsagenda sociale zekerheid. Via deze vereenvoudigingsagenda wordt de Kamer periodiek geïnformeerd over de aanpak en voortgang.

Noodzakelijk onderhoud (spoor 1)

➢ Het kabinet ziet dat sommige groepen nu te maken heeft met een grote mate van complexiteit. Naast de brede verkenningen wil het kabinet op korte termijn een aantal concrete vereenvoudigen nader onderzoeken en uitwerken.
➢ Het gaat dan om de volgende vereenvoudigingen:
  - Maximeer de Toeslagenwet niet meer op het oude loon
  - Afschaffen/aanpassen kostendelersnorm
    - Verwijzen naar CA-maatregel of nog verdergaande optie uitwerken.
  - Stimuleer werkgevers een tijdige loonaangifte te doen en het gebruik van de polisadministratie voor actuele en uniforme inkomstenverrekening
  - Pas de inlichtingenplicht aan (verkenning per wet om aantal verplichtingen te begrenzen)
  - Zet in op lokale overheidsbrede maatwerkplaatsen
    - Professionals maatwerk mulitprobleemhuishoudens & bestaande maatwerkplaatsen
➢ Toelichting op de wijze waarop en de termijn waarbinnen de Kamer wordt geïnformeerd

4. Afsluiting

➢ Kabinet zet met deze aanpak eerste noodzakelijk stappen voor vereenvoudiging op de korte, middellange en langere termijn. Vereenvoudiging is echter niet alleen iets van de korte termijn, het vergt continue en langdurige aandacht en kan leiden tot budgettaire en inkomenseffecten. Vraagt ook aandacht van komende kabinetten!
➢ De korte termijnstappen zijn concrete stappen binnen regelingen. Ze zijn eerste stappen in de richting van het langetermijn perspectief. Het langetermijn perspectief staat niet op voorhand vast – de uitkomst is het resultaat van maatschappelijke en politieke belangenafweging – maar duidelijk is dat er een sterk vereenvoudigd stelsel moet komen.
➢ Vereenvoudiging heeft altijd effect; positief en negatief, budgettair of inkomen. Zonder politiek draagvlak hiervoor is vereenvoudiging onmogelijk.
➢ Vereenvoudiging vergt ook discipline: beperken dat nieuw beleid leidt tot extra complexiteit. Ontwerpprincipes uit IBO (betrek doelgroep, test nieuw beleid in de praktijk) en beoordeling welk effect nieuw beleid heeft op de complexiteit zijn daarom van belang.
➢ Het kabinet herkent daarbij de constatering dat complexiteit het gevolg is van politieke keuzes.
➢ Het kabinet deelt ook de constatering dat de inzichten uit de gedragswetenschap kunnen bijdragen aan het beheersbaar maken van complexiteit.
➢ Kabinet gaat breed gesprek aan over vereenvoudigingsaanpak en hoopt ook dat andere partijen zich hieraan committeren.

[redacted]

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

min SZW akkoord ([redacted], 1/5)

27/4 CET

TER BESLISSING

[redacted]

Aan Minister van SZW en Minister voor APP

Datum
3 april 2023

nota

Opzet KR op het IBO Vereenvoudiging sociale zekerheid

Onze referentie
[redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Tweede contactpersoon
[redacted]

Uiterlijk bij
7 april 2023

Bijlage(n)
0

Aanleiding

- Het IBO Vereenvoudiging sociale zekerheid is op 31 maart door MFIN aan u aangeboden met het verzoek binnen twee maanden een kabinetsreactie in de MR te agenderen.
- Met deze nota leggen wij u een opzet voor van de kabinetsreactie. Komende weken zullen wij de opzet nader uitwerken en afstemmen met UWV en SVB, betrokken departementen, de gemeenten en de sociale partners.

Geadviseerd besluit

- Wij adviseren u om in te stemmen met de opzet voor de kabinetsreactie.
- Graag gaan wij met u in gesprek over:
  - We komen nog met een ambtelijke analyse van opties die wenselijk en mogelijk zijn om op te pakken. Gezien de beperkte beleids- en uitvoeringscapaciteit zal dit prioritering vergen. Vandaar dat wij graag uw eerste ideeën ophalen: welke beleidsopties werken we nu verder uit, welke opties werken we uit voor een volgend kabinet en welke opties werken we nu niet uit?
  - Uw ideeën bij een opvolging op de constatering dat complexiteit het gevolg is van politieke keuzes. Op welke manier kunnen we TK betrekken bij de vereenvoudigingsopgave?
- We horen graag of u instemt met een gesprek over de kabinetsreactie.

Idd!

ja

Toelichting

- Hieronder volgt een nadere toelichting op de kabinetsreactie en het proces.

Inhoud

- De hoofdboodschappen van de kabinetsreactie zijn:
  - We herkennen de conclusies uit het IBO. De sociale zekerheid is voor sommige groepen te complex. Dat ondermijnt de doelen van de sociale zekerheid; het bieden van bestaanszekerheid en ondersteunen van participatie.
  - Complexiteit is het gevolg van politieke keuzes, een opeenstapeling van incrementeel beleid, en een veranderde samenleving.
  - Vereenvoudiging vergt keuzes en leidt tot afruilen op andere vlakken. In de kabinetsreactie kunnen we deze dilemma's schetsen (o.a. mate van gerichtheid, maatwerk versus voorspelbaarheid, enzovoorts).

doet in grote lijnen wel zo nieuw denken (+!)

& IT !! & idee dat alle mensen net zo zelfredzaam zijn als wij

mede

- Voor de opvolging hanteren we conform het IBO een indeling langs de drie sporen:
  - 1) stelselherziening (lange termijn),
  - 2) een renovatie (middellange termijn) en
  - 3) noodzakelijk onderhoud (korte termijn).
- Ten aanzien van een stelselherziening benoemen we in de kabinetsreactie:
  - Een stelherziening vraagt om fundamentele politieke keuzes. Het is daarmee een zaak voor de lange termijn.
  - In de kabinetsreactie kondigen we het interdepartementale programma Vereenvoudiging van inkomensondersteuning voor burgers (VIB) aan. Onderdeel van de taakopdracht van het VIB is het formuleren van een visie en een plan voor een vereenvoudigd stelsel van inkomensondersteuning. In overleg met het programma zullen we bezien welke aanvullende trajecten opgestart moeten worden om ervoor te zorgen dat de beleidsopties voor de lange termijn ambtelijk uitgewerkt worden ter ondersteuning van de besluitvorming door volgende kabinetten.
  - Met betrekking tot de opties rondom arbeidsongeschiktheid verwijzen we naar de commissie OCTAS.
- Ten aanzien van de renovatie van bestaande regelingen en verbetering van de dienstverlening stellen we voor de volgende lijn te hanteren:
  - Waar mogelijk verwijzen naar al lopende initiatieven van het kabinet om de door het IBO geagendeerde renovaties te ondersteunen zoals:
    - De werkagenda SUWI (oa via gegevensuitwisseling tegengaan van niet-gebruik)
    - Herijking handhavingsinstrumentarium (passend sanctioneren)
    - Participatiewet in balans (terugwerkende kracht, meer zekerheid tav verdiensten)
    - Werk aan uitvoering (versterken van de dienstverlening)
    - Vereenvoudiging WW
  - We zullen op korte termijn inventariseren of het nodig en haalbaar is nieuwe trajecten aan te kondigen in de kabinetsreactie.
  - Hierbij geldt dat de capaciteit bij zowel ambtelijk SZW als de uitvoering beperkt is voor de uitwerking van nieuw beleid. Het zal dus nodig zijn om maatregelen te prioriteren.
- Ten aanzien van het noodzakelijk onderhoud stellen we voor om:
  - De komende weken te onderzoeken of het mogelijk is één of meerdere voorstellen van het IBO over te nemen in de kabinetsreactie en deze kabinetsperiode nog uit te werken en/of door te voeren.
  - Op basis van een eerste inventarisatie zien wij onder andere de volgende interessante mogelijkheden:
    - Maximeer de Toeslagenwet niet meer op het oude loon
    - Stimuleer werkgevers een tijdige loonaangifte te doen en het gebruik van de polisadministratie voor actuele en uniforme inkomstenverrekening
    - Pas de inlichtingenplicht aan
    - Biedt bij aanvragen van de sociale zekerheid een brede inkomenscheck
    - Werk bij aanvragen van de sociale zekerheid met minimale bewijslast
    - Zet in op lokale overheidsbrede maatwerkplaatsen

aangeven dat we complexiteit erkennen maar niet alles in 1x kunnen. En pas op: long list kan als afzwakking klein

ja zeker! kunnen niet helemaal niets overnemen

?

ja

hoeveel uren?

minder ontmoedigen

nog meer naar gemeenten?

- Hierbij geldt wel dat momenteel geen budget is gereserveerd voor opvolging van het IBO. En ook hier geldt dat de capaciteit voor nieuwe beleid beperkt is en prioritering noodzakelijk is.
- We zullen u op korte termijn een concrete uitwerking van een aantal mogelijkheden rondom noodzakelijk onderhoud voorleggen.

Proces

- In de planning gaan wij uit van de MR van 9 juni met als voorportaal de CWIZO van 22 mei. Hiermee nemen we 1,5 week langer de tijd dan de twee maanden die gebruikelijk is voor een reactie op een IBO.
- In de planning is rekening gehouden met afstemming met de uitvoering, andere departementen, de sociale partners en de gemeenten.
- Vanwege de ambitieuze tijdslijnen willen wij u graag alvast een eerste opzet voor de kabinetsreactie voorleggen. Parallel wordt verder gewerkt aan deze opzet. Op korte termijn komen wij bij u terug met een nadere uitwerking van bovenstaande opvolging.

[redacted]

Retour met opm (zie mail X [redacted] 24/2)
min
APP.

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

28-2

TER BESLISSING

Directie
[redacted]

Datum
15 februari 2023

Onze referentie
[redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Tweede contactpersoon
[redacted]

Bijlage(n)
1

Aan Minister van SZW en Minister voor APP

nota

proces IBO vereenvoudiging sociale zekerheid

Aanleiding

- Het IBO vereenvoudiging sociale zekerheid zal op 13 maart 2023 worden vastgesteld in de Ambtelijke Commissie Heroverwegingen, waarna deze door de minister van Financiën aan u beiden zal worden aangeboden. Tot die tijd kunnen wij inhoudelijk niets delen over de inhoud van het IBO.
- In januari hebben we u geïnformeerd over de naderende afronding van het IBO vereenvoudiging sociale zekerheid.
- Middels deze nota doen we een procesvoorstel voor de kabinetsreactie. Het betreft een geadviseerd besluit aan beide bewindspersonen.

Geadviseerd besluit

- We adviseren u om het IBO snel met een procedurele aanbiedingsbrief aan de Tweede en Eerste Kamer aan te bieden en daarbij aan te kondigen dat een inhoudelijke kabinetsreactie na de zomer volgt (in plaats van een kabinetsreactie binnen de gebruikelijke termijn van twee maanden).
- Indien u hiermee akkoord gaat, het rapport van het IBO voorafgaand aan het Commissiedebat Uitvoering sociale zekerheid op 30 maart aan de Kamers te verzenden.
- We stellen voor om de voorzitter van het IBO te vragen het onderzoek aan u te presenteren. Hierbij kunnen we dan tevens uw eerste gedachtes ophalen voor de opzet van de kabinetsreactie.

Kernpunten

Tijdslijn kabinetsreactie op het IBO

- Een IBO dient binnen twee maanden aan de Tweede en Eerste Kamer worden aangeboden. In veel gevallen wordt het IBO dan samen met de kabinetsreactie aan het parlement gestuurd. Dat betekent dat de kabinetsreactie in dit geval uiterlijk 12 mei in de MR moet liggen.
- In dit geval achten wij twee maanden een te beperkte tijd om een zorgvuldige kabinetsreactie op te stellen. Het IBO vereenvoudiging omvat namelijk een heel breed beleidsterrein: de gehele sociale zekerheid. Het IBO heeft verder raakvlakken met verschillende lopende trajecten zoals P-wet in balans, Commissie sociaal minimum en Commissie OCTAS.
- Het vergt tijd om het IBO goed te bestuderen, de reactie uit te werken en af te stemmen met alle betrokken partijen.
- Daarnaast biedt meer tijd nemen meer kans om een substantiële reactie uit te werken. Bij een kabinetsreactie binnen twee maanden is het waarschijnlijk

niet mogelijk om veel nieuwe en ambitieuze oplossingen te bieden. Daarbij is relevant dat het IBO raakt aan verschillende thema's die in de politieke belangstelling staan, zoals de aanpak van hardvochtige effecten in beleid, de verbetering van de uitvoering en de positie van kwetsbare groepen.

- Verder biedt het over de zomer heen tillen van de reactie meer ruimte om budgettaire effecten van maatregelen goed af te hechten in het reguliere begrotingsproces. Op dit moment valt nog niet te zeggen of extra geld nodig of verstandig is. Het nemen van meer tijd biedt wel gelegenheid om te zien of hier binnen het reguliere begrotingsproces indien nodig een mouw aan te passen valt. Een reactie binnen de termijn van twee maanden biedt deze gelegenheid niet.
- Om een substantiële reactie te formuleren is een zorgvuldig proces wenselijk waarbij alle betrokken partijen zowel intern als extern worden geconsulteerd. De gebruikelijke termijn twee maanden is overigens inclusief de onderraden en de ambtelijke afstemming. Voor de bestudering van het IBO en de inhoudelijke reactie resteert in dat geval beduidend minder tijd.
- Tegelijkertijd kent meer tijd nemen voor een reactie verschillende risico's:
    - De verwachtingen in het parlement zullen hoger zijn. Tegelijkertijd is nu bijvoorbeeld geen budget gereserveerd voor nieuw beleid.
    - Zelfs met over de zomer heen tillen zal het niet mogelijk zijn om op alle punten grote vereenvoudigingswinst te boeken. Complexiteit is soms ook het gevolg van bewuste keuzes en onderliggende afruilen.

Verzending voor CD Uitvoering

- Indien u akkoord gaat om de tijd te nemen voor het formuleren van een kabinetsreactie wordt geadviseerd het rapport uiterlijk een week voor het Commissiedebat Uitvoering naar de Kamers te zenden. Zo kunnen de Kamerleden al kennisnemen van de inhoud van het rapport en tijdens het debat mogelijk al inzicht geven in de wensen die zij hebben als het gaat om de opvolging van het IBO. Die reacties kunnen meegenomen worden bij de uitwerking van de kabinetsreactie.
- U zult zelf tijdens het CD Uitvoering nog niet inhoudelijk kunnen reageren op het rapport en moeten verwijzen naar de nog op te stellen kabinetsreactie.
- In dit geval zullen we een korte aanbiedingsbrief opstellen, en in deze brief aankondigen dat de kabinetsreactie na de zomer volgt.

Presentatie IBO

- Indien u dat wenst kunnen we organiseren dat de voorzitter van de werkgroep van het IBO, Dineke ten Hoorn Boer de resultaten van het IBO aan u presenteert.
- Zo'n sessie biedt tevens gelegenheid om uw eerste gedachtes voor de opzet van de kabinetsreactie op te halen.
- Ook aan de TK zou een dergelijke presentatie aangeboden kunnen worden.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	nota IBO vereenvoudiging	Ter informatie (niet verzenden)	

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

TER INFORMATIE

Directie
[redacted]

Datum
9 januari 2023

Onze referentie
[redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Tweede contactpersoon

Bijlage(n)
0

Aan Minister van SZW en Minister voor APP

nota

Kabinetsreactie IBO vereenvoudiging

Aanleiding

In januari 2022 is het Interdepartementaal beleidsonderzoek (IBO) vereenvoudiging sociale zekerheid van start gegaan. In het IBO wordt onderzocht of vereenvoudiging vanuit het perspectief van de burger de werking en doelmatigheid van het socialezekerheidsstelsel kan verbeteren, en zo ja hoe. De verwachting is dat het IBO vereenvoudiging eind februari zal worden afgerond. Daarna zal een kabinetsreactie worden opgesteld. Graag informeren we u alvast over het proces.

Geadviseerd besluit

- De nota is ter informatie

Kernpunten

IBO-proces

- Een IBO is een ambtelijk onderzoek dat door deskundigen van verschillende departementen onafhankelijk van de politiek wordt uitgevoerd. IBO's onderzoeken een maatschappelijk of beleidsmatig probleem, waar een budgettaire uitdaging mee gepaard gaat. Taakopdrachten worden door de MR vastgesteld. De aanpak van een IBO verloopt volgens een aantal vaste richtlijnen en procedures.
- Dineke ten Hoorn Boer is onafhankelijk voorzitter van de werkgroep van het IBO vereenvoudiging. In de werkgroep nemen deel: de ministeries van Financiën, SZW, AZ, BZK en EZK, Divosa, UWV, SVB, CPB en Belastingdienst. Het secretariaat van het IBO bestaat uit twee medewerkers van Financiën en twee medewerkers van SZW.
- Naar verwachting zal de werkgroep eind februari het concepteindrapport opleveren. Nadat de IBO-werkgroep het concepteindrapport heeft vastgesteld wordt deze medio maart ter goedkeuring voorgelegd aan de Ambtelijke Commissie Heroverweging.
- Na de goedkeuring van het rapport door de ACH wordt dit door de minister van Financiën aangeboden aan de betrokken minister(s), in het geval van het IBO vereenvoudiging aan u beiden, met het verzoek om binnen twee maanden een conceptkabinetsstandpunt voor te bereiden.
- Het IBO en de kabinetsreactie worden na de behandeling door de ministerraad aan de Tweede Kamer en aan de Eerste Kamer aangeboden. Dit zal gezien de planning van de afronding van het IBO naar verwachting in mei zijn.
- Gezien de beperkte tijd die er na afronding van het rapport beschikbaar is

voor het formuleren van een kabinetsreactie zouden we graag snel na het verschijnen van het IBO met u bespreken welke wensen en verwachtingen u heeft voor de opvolging van het IBO.

- Vanwege de aard van het IBO (ambtelijk en a-politiek) is het niet mogelijk in deze fase de inhoud van het IBO al met u te delen. Wel verwachten we dat het IBO opties bevat om tot vereenvoudiging van het sociale zekerheidsstelsel te komen langs vijf hoofdlijnen:
    1. Verminder het aantal regelingen
    2. Verminder en verduidelijk het aantal voorwaarden en verplichtingen, zodat het voor de burger makkelijker is hier aan te voldoen
    3. Verminder de consequenties van onbedoelde fouten of effecten
    4. Verminder het aantal loketten/uitvoerders
    5. Vermenselijk/verbeter de dienstverlening
- Op basis van het concept bereiden we een aantal scenario's voor die we graag zo spoedig mogelijk na afronding van het IBO (begin maart) met u bespreken.

Aanpak vereenvoudiging

- Vereenvoudiging van de inkomensondersteuning is deze kabinetsperiode één van de prioriteiten. Dit doen we via verschillende sporen.
- Bij de stand van de uitvoering van de zomer van 2022 is de SZW-vereenvoudigingsagenda aan de Tweede Kamer aangeboden. De vereenvoudigingsagenda bevat een overzicht van verschillende onderwerpen waar een vereenvoudigingsvraagstuk aan de orde is en waar we als SZW mee bezig zijn. Met de vereenvoudigingsagenda bieden we inzicht in de geconstateerde knelpunten en welke acties we hierop ondernemen.
- Parallel aan de vereenvoudigingsagenda heeft het kabinet opdracht gegeven tot het uitvoeren van het IBO vereenvoudiging sociale zekerheid. De taakopdracht van het IBO is als taakopdracht bijgevoegd. Daar waar de vereenvoudigingsagenda zich richt op het oplossen van concrete knelpunten op de korte en middellange termijn richt het IBO zich ook op meer fundamentele oplossingen die op de langere termijn tot een voor de burger eenvoudiger stelsel kunnen leiden.
- De stapeling van het beleid en de daarmee gepaarde (onvoorziene) effecten stoppen niet bij de departementsgrenzen. Om over de domeinen heen, vanuit het burgerperspectief en gericht op bestaanszekerheid, tot vereenvoudiging van de inkomensondersteuning te komen wordt een programma ingericht om te werken aan brede vereenvoudigingsagenda inkomensondersteuning. U wordt hierover in een aparte nota geïnformeerd.

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Taakopdracht IBO vereenvoudiging sociale zekerheid	Ter informatie	
2	Kamerbrief vereenvoudigingsagenda	Ter informatie	
3	Vereenvoudigingagenda	Ter informatie	

[redacted]

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

min SZW

TER BESLISSING

[redacted]

Datum
2 mei 2023

Onze referentie
[redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Tweede contactpersoon
[redacted]

Bijlage(n)
0

Aan Minister van SZW en Minister voor APP

nota

Kabinetsreactie op IBO Vereenvoudiging

Aanleiding
- Wij hebben eerder een opzet voor de kabinetsreactie op het IBO Vereenvoudiging met u afgestemd. Inmiddels hebben wij de opzet uitgewerkt tot een 75%-versie van de brief.
- Middels dit dossier vragen wij uw commentaar op deze versie van de brief om u mee te nemen in de uitwerking. Vervolgens werken we de brief uit tot een conceptversie om te bespreken in de Cwizo van 22 mei.

Geadviseerd besluit
- We horen graag uw commentaar op de bijgevoegde conceptversie van de kabinetsreactie.

Toelichting
- Hieronder vindt u een korte toelichting op de inhoud van de brief, het proces de komende weken en de samenhang met andere trajecten.

Inhoud
- De kabinetsreactie is grotendeels uitgewerkt conform de opzet die we eerder met u hebben afgestemd. Uw commentaar en aandachtspunten hebben we meegenomen in de uitwerking.
- In de kabinetsreactie omarmen we de analyse en de conclusies uit het IBO:
    - Het IBO concludeert dat de sociale zekerheid voor een brede groep burgers te ingewikkeld is geworden. Het gaat dan bijvoorbeeld om mensen die te maken hebben met meerdere regelingen met telkens andere voorwaarden. Complexiteit leidt tot onzekerheid, onbedoelde fouten, en niet-gebruik, en ondermijnt uiteindelijk de doelen van de sociale zekerheid: bestaanszekerheid en participatie.
    - In de kabinetsreactie hebben we daarbovenop expliciet benoemd dat het mensbeeld is veranderd: niet alle mensen hebben hetzelfde denk- en doenvermogen.
    - Het IBO benoemt dat vereenvoudiging vaak samen gaat met afruilen met andere doelen zoals gerichtheid, kosteneffectiviteit of bescherming van privacy. Een grote vereenvoudiging stelt de politiek en de samenleving dus voor dilemma's met potentieel grote impact op mensen en de overheid.
- In de brief gaan we vervolgens in op de opvolging aan het IBO langs de volgende lijnen:

  - Het voorbereiden van de maatschappelijke en politieke discussie over een grote vereenvoudiging van de inkomensondersteuning (breder dan alleen sociale zekerheid). Dit is de stip op de horizon en het lange termijn perspectief. Daarvoor zijn we voornemens een aantal scenario's te ontwikkelen bedoeld om een volgend kabinet te helpen bij het maken van keuzes. Hiermee gaat onder andere het interdepartementale programma Vereenvoudiging Inkomensondersteuning voor Burgers (VIB) aan de slag. Het VIB wordt in deze brief nieuw aangekondigd aan de TK.
  - Het tweede spoor betreft grotere aanpassingen aan regelingen binnen de sociale zekerheid (renovatie van regelingen). Het kabinet heeft al verschillende initiatieven opgestart om zulke aanpassingen nader te verkennen. In de brief lichten we deze initiatieven (nogmaals) toe, en noemen we hoe de suggesties van het IBO hier een plaats in krijgen.
  - Het derde spoor betreft concretere vereenvoudigingen op de kortere termijn (uitwerking deze kabinetsperiode). Ook hier heeft het kabinet verschillende initiatieven toe genomen. Verschillende voorstellen uit het IBO kunnen binnen de bestaande aanpak opgepakt worden. Daarnaast gaan we aanvullend bezien of aanpassingen aan de Toeslagenwet wenselijk zijn.
- Nieuw aan de kabinetsreactie is de aankondiging van het programma VIB en scenario's voor het volgende kabinet, de verkenning van de Toeslagenwet. Daarnaast worden verschillende voorstellen van het IBO in de lopende trajecten meegenomen. In de brief is telkens waar mogelijk geëxpliciteerd welke voorstellen van het IBO in de lopende trajecten opgevolgd worden.

Proces
- Ons streven is om de brief voor te leggen aan de MR van 9 juni. Bij de aanbieding van het IBO op 31 maart heeft MFIN zoals gebruikelijk verzocht om binnen 2 maanden een kabinetsreactie in de MR te agenderen.
- Om deze MR te halen mikken we op de Cwizo van 22 mei. We zullen op 12 mei een conceptversie aan u voorleggen ter accordering voor agendering bij deze cwizo (uiterlijk 15 mei aanleveren).
- In de week van 8 mei bespreken we de kabinetsreactie nog met het directeurenoverleg Uitvoering (8 mei), het Topberaad Inkomensondersteuning (11 mei), de Regiegroep (10 mei), en de interdepartementale collega's.
- Tijdens deze week willen we graag ook alvast uw eerste commentaar op deze versie van de brief meenemen. In de versie van 12 mei zullen we vervolgens laten weten hoe uw commentaar is verwerkt en welke aanpassingen we hebben doorgevoerd vanwege bovengenoemde afstemming.

Samenhang andere trajecten
- Financiën werkt aan de toekomst van het toeslagenstelsel. Een tussenrapportage met de stand van zaken wordt op 9 juni in de MR geagendeerd en wordt dus ongeveer gelijktijdig met deze brief verzonden. We zijn met Financiën in overleg over stroomlijning van beide brieven en de opvolging van aangekondigde verkenningen. Ook Financiën werkt aan domeinoverstijgende opties, net als het VIB gaat doen. Dit is ook onderwerp van gesprek in het Topberaad van 11 mei.
- Op 9 juni ligt ook de brief van PDV over Participatiewet spoor 2 in de MR. Hierin wordt ook gesproken over vereenvoudiging, met name binnen de Participatiewet. We stemmen af met PDV om ervoor te zorgen dat beide

brieven op elkaar aansluiten. Daarbij geldt wel dat voor de Pwet als vangnetregeling al bepaalde keuzes gemaakt zijn, terwijl in de brief over vereenvoudiging van het stelsel meer de afruilen en keuzes geschetst worden.

Datum
2 mei 2023

Onze referentie

[redacted]

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Retour met opm ~~[redacted]~~ (mail) [redacted] 30/5
min APP

30-5

TER BESLISSING

[redacted]

Aan Minister van SZW en Minister voor APP

Datum
19 mei 2023

Onze referentie
[redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Tweede contactpersoon
[redacted]

Uiterlijk bij
30 mei 2023

Bijlage(n)
0

nota

Rwizo-versie KR op IBO Vereenvoudiging

Aanleiding

- De kabinetsreactie op het IBO Vereenvoudiging sociale zekerheid is door SZW geagendeerd in de RWIZO van dinsdag 6 juni en de MR van 9 juni. Inmiddels is de kabinetsreactie afgestemd met de CWIZO van 22 mei.
- Met deze nota vragen we om uw instemming met verzending van de brief naar de RWIZO, en informeren wij u over de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de vorige versie die met u is gedeeld. We hebben in de nieuwste versie commentaar van MSZW, MAPP, de CWIZO-leden, de Regiegroep, het directeurenoverleg Uitvoering en het Topberaad Inkomensondersteuning verwerkt.

Geadviseerd besluit

- Wij adviseren u in te stemmen met het verzenden van deze versie van de brief voor bespreking tijdens de RWIZO van 6 juni. Indien u akkoord bent, vragen wij u het aanbiedingsformulier voor de RWIZO te ondertekenen (in dossier). \ MSZW

Toelichting

- Hieronder vindt u een korte toelichting op de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de laatste versie die met u is gedeeld. In het dossier vindt u een versie in track changes. Ook is ter informatie een tabel opgenomen waarin u kunt zien op welke manier beleidsopties van het IBO worden opgepakt.

<u>Inhoud</u>

- Hieronder vindt u een overzicht van de belangrijkste aanpassingen in de nieuwste versie van de brief. Uw schriftelijk commentaar hebben we verwerkt in de nieuwste versie.

Overzicht belangrijkste aanpassingen

- Verschillende betrokkenen (o.a. MAPP, FIN, AZ) hebben gevraagd om de structuur aan te scherpen. Dat hebben wij gedaan door het onderscheid tussen verkenning op de middellange termijn en de ingezette vereenvoudigingen op de kortere termijn duidelijker te maken. De middellange termijn bestaat uit verkenningen van de sociale zekerheid bedoeld als voorbereiding op besluitvorming in de toekomst (o.a. cie-Octas, P-wet spoor 2). De korte termijn behelst initiatieven van het kabinet om nog deze kabinetsperiode veranderingen in gang te zetten (o.a. herijking

handhaving, P-wet spoor 1). Daarnaast kondigt de brief het programma Inkomensondersteuning Vereenvoudigen voor Mensen (IVM, voorheen: VIB) aan om domeinoverstijgend naar vereenvoudiging te kijken, en daarvoor scenario's te ontwikkelen voor een volgend kabinet.

- Waar mogelijk hebben we telkens concreet benoemd wanneer en op welke manier de Kamer wordt geïnformeerd over de verschillende trajecten.
- In overleg met de werkgroep-IVM hebben we een nieuwe versie geschreven van de paragraaf over het programma IVM. De boodschap is nog steeds hetzelfde: het IVM gaat aan de slag met domeinoverstijgende vereenvoudigingen, en formuleert als onderdeel van haar werkzaamheden ook scenario's voor een volgend kabinet. Ook concrete knelpunten die nu spelen, worden opgepakt. De naam is veranderd naar programma Inkomensondersteuning Vereenvoudigen voor Mensen (IVM).
- In afstemming met FIN hebben we de formuleringen en tijdslijnen rondom de fiscale regelingen en de toeslagen gelijkgetrokken met de laatste stand van zaken op deze dossiers. In de tekst over het IVM is de samenhang tussen deze lopende trajecten en het nieuwe programma duidelijker gemaakt
- In de nieuwe versie van de brief gaan we uitgebreider in op de dilemma's. Ook maken we in de analyse en de ambitie duidelijker dat er ook groepen burgers zijn voor wie de sociale zekerheid wel goed werkt of die uit de voeten kunnen met complexere regelingen.
- Een aantal teksten zoals de passages over de Participatiewet zijn op basis van commentaar van interne expert aangescherpt. Verder hebben we een algemene redactieslag gedaan (o.a. 'burgers' vervangen door 'mensen') en een aantal opmerkingen en aanvullingen van interne experts en collega's van de uitvoerders verwerkt.

Proces

- De kabinetsreactie staat geagendeerd voor de RWIZO van dinsdag 6 juni. Vervolgens is de bedoeling de kabinetsreactie door te geleiden naar de MR van vrijdag 9 juni. Na instemming van de MR sturen we de kabinetsreactie en het IBO naar de Tweede Kamer en in afschrift naar de Eerste Kamer.
- We zijn nog in overleg met COM over of een en zo ja, welke communicatiestrategie wenselijk is bij het verzenden van de brief en het IBO. Indien nodig komen we hierop bij u terug.

[redacted]

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

min SZW

25/5 CEG
• Zie paarop by brief
• Belangrijk: ook zorg dat we vermat nee weten en regels niet complexer maken. Dus niet alleen het verleden reparen

TER BESLISSING

[redacted]

Aan Minister van SZW en Minister voor APP

nota

Rwizo-versie KR op IBO Vereenvoudiging

Datum
19 mei 2023

Onze referentie
[redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Tweede contactpersoon
[redacted]

Uiterlijk bij
30 mei 2023

Bijlage(n)
0

Aanleiding

- De kabinetsreactie op het IBO Vereenvoudiging sociale zekerheid is door SZW geagendeerd in de RWIZO van dinsdag 6 juni en de MR van 9 juni. Inmiddels is de kabinetsreactie afgestemd met de CWIZO van 22 mei.
- Met deze nota vragen we om uw instemming met verzending van de brief naar de RWIZO, en informeren wij u over de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de vorige versie die met u is gedeeld. We hebben in de nieuwste versie commentaar van MSZW, MAPP, de CWIZO-leden, de Regiegroep, het directeurenoverleg Uitvoering en het Topberaad Inkomensondersteuning verwerkt.

Geadviseerd besluit

- Wij adviseren u in te stemmen met het verzenden van deze versie van de brief voor bespreking tijdens de RWIZO van 6 juni. Indien u akkoord bent, vragen wij u het aanbiedingsformulier voor de RWIZO te ondertekenen (in dossier).

Toelichting

- Hieronder vindt u een korte toelichting op de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de laatste versie die met u is gedeeld. In het dossier vindt u een versie in track changes. Ook is ter informatie een tabel opgenomen waarin u kunt zien op welke manier beleidsopties van het IBO worden opgepakt.

Inhoud

- Hieronder vindt u een overzicht van de belangrijkste aanpassingen in de nieuwste versie van de brief. Uw schriftelijk commentaar hebben we verwerkt in de nieuwste versie.

Overzicht belangrijkste aanpassingen

- Verschillende betrokkenen (o.a. MAPP, FIN, AZ) hebben gevraagd om de structuur aan te scherpen. Dat hebben wij gedaan door het onderscheid tussen verkenning op de middellange termijn en de ingezette vereenvoudigingen op de kortere termijn duidelijker te maken. De middellange termijn bestaat uit verkenningen van de sociale zekerheid bedoeld als voorbereiding op besluitvorming in de toekomst (o.a. cie-Octas, P-wet spoor 2). De korte termijn behelst initiatieven van het kabinet om nog deze kabinetsperiode veranderingen in gang te zetten (o.a. herijking

Is nav bespreking?

En mee schuiven vanuit bruggen ipv RVH? Dan is meer dan 'bruggen' vervangen door 'mensen'...

En we TK/politiek?

handhaving, P-wet spoor 1). Daarnaast kondigt de brief het programma Inkomensondersteuning Vereenvoudigen voor Mensen (IVM, voorheen: VIB) aan om domeinoverstijgend naar vereenvoudiging te kijken, en daarvoor scenario's te ontwikkelen voor een volgend kabinet.

- Waar mogelijk hebben we telkens concreet benoemd wanneer en op welke manier de Kamer wordt geïnformeerd over de verschillende trajecten.
- In overleg met de werkgroep-IVM hebben we een nieuwe versie geschreven van de paragraaf over het programma IVM. De boodschap is nog steeds hetzelfde: het IVM gaat aan de slag met domeinoverstijgende vereenvoudigingen, en formuleert als onderdeel van haar werkzaamheden ook scenario's voor een volgend kabinet. Ook concrete knelpunten die nu spelen, worden opgepakt. De naam is veranderd naar programma Inkomensondersteuning Vereenvoudigen voor Mensen (IVM).
- In afstemming met FIN hebben we de formuleringen en tijdslijnen rondom de fiscale regelingen en de toeslagen gelijkgetrokken met de laatste stand van zaken op deze dossiers. In de tekst over het IVM is de samenhang tussen deze lopende trajecten en het nieuwe programma duidelijker gemaakt
- In de nieuwe versie van de brief gaan we uitgebreider in op de dilemma's. Ook maken we in de analyse en de ambitie duidelijker dat er ook groepen burgers zijn voor wie de sociale zekerheid wel goed werkt of die uit de voeten kunnen met complexere regelingen.
- Een aantal teksten zoals de passages over de Participatiewet zijn op basis van commentaar van interne expert aangescherpt. Verder hebben we een algemene redactieslag gedaan (o.a. 'burgers' vervangen door 'mensen') en een aantal opmerkingen en aanvullingen van interne experts en collega's van de uitvoerders verwerkt.

Proces

- De kabinetsreactie staat geagendeerd voor de RWIZO van dinsdag 6 juni. Vervolgens is de bedoeling de kabinetsreactie door te geleiden naar de MR van vrijdag 9 juni. Na instemming van de MR sturen we de kabinetsreactie en het IBO naar de Tweede Kamer en in afschrift naar de Eerste Kamer.
- We zijn nog in overleg met COM over of een en zo ja, welke communicatiestrategie wenselijk is bij het verzenden van de brief en het IBO. Indien nodig komen we hierop bij u terug.

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD Den Haag

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Parnassusplein 5
T 070 333 44 44
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie

Datum
Betreft Kabinetsreactie op het IBO Vereenvoudiging

"We moeten moeilijk makkelijker maken." Een heldere boodschap uit het interdepartementaal beleidsonderzoek (IBO) Vereenvoudiging sociale zekerheid. Het kabinet omarmt deze boodschap. Via deze brief informeren wij uw Kamer over hoe we met de resultaten van het IBO om willen gaan, zodat vereenvoudiging kan bijdragen aan een sociale zekerheid die beter past bij wat mensen nodig hebben. Die bijdraagt aan bestaanszekerheid, participatie en activering van mensen. Makkelijk is niet altijd beter, maar kan mensen wel helpen. Daarmee stelt vereenvoudigen ons ook voor dilemma's en soms fundamentele keuzes. We gaan graag met uw Kamer het gesprek aan over dilemma's en hoe we gezamenlijk de verschillende doelstellingen voor sociale zekerheid kunnen realiseren.

We danken de werkgroep, haar voorzitter en het secretariaat van dit IBO. Het doel van het IBO was om te analyseren waar de complexiteit zit in de sociale zekerheid, wat hiervan de gevolgen zijn voor mensen en welke, ook meer fundamentele, opties er zijn om het stelsel te vereenvoudigen voor mensen die er gebruik van maken. Het rapport geeft ons hier een goed overzicht van. De lessen van het IBO helpen ons om verder richting te geven aan de veranderingen die nodig zijn. De gedragswetenschappelijke inzichten die het rapport biedt, geven houvast en zijn bruikbaar om beleid te maken dat beter past bij wat mensen nodig hebben. Ervaringen van mensen vormen het startpunt van het onderzoek en we streven ernaar mensen ook zo goed mogelijk te betrekken bij het opvolgen van de aanbevelingen.

Het IBO Vereenvoudiging sociale zekerheid staat niet op zichzelf. Uw Kamer is de afgelopen tijd geïnformeerd over verschillende onderzoeken en initiatieven om de sociale zekerheid voor mensen te verbeteren. Uit het onderzoek naar hardvochtige effecten in de sociale zekerheid dat vorig jaar is uitgevoerd, de knelpuntenbrieven van UWV en de SVB en de maatwerkplaatsen zijn al veel signalen naar boven gekomen van situaties waar mensen in de knel zijn gekomen. Met het inzetten van verschillende verbetertrajecten als Participatiewet in balans, herijking van het handhavingsinstrumentarium, vereenvoudiging van de WW en de verbetering van het arbeidsongeschiktheidsstelsel geven we gehoor aan de noodzaak om het beter te doen voor mensen die te maken krijgen met complexe situaties in deze wetten.

Wel het ch zelf gevraagd overal 'mensen' te schrijven. Maar hier klonk het was gekunsteld.

welke mensen? (

Van:
Aan:
Cc:
Onderwerp: Proces IBO vereenvoudiging sociale zekerheid
Datum: dinsdag 21 februari 2023 15:47:06

Dag

Minister Schouten merkt het volgende op: “Ik kan mij voorstellen dat de TK na de zomer, met het oog op Prinsjesdag, te laat vindt. Graag goed nadenken hoe we dit op tijd bij de TK krijgen mét een goede kabinetsreactie. Zijn er nog tussenopties?”

persoonsgegevens

[redacted]

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

min SZW

21/2 CCV

• cc C / zal ook extern goede wv moeten doen → rvp planning

Aan Minister van SZW en Minister voor APP

TER BESLISSING

Directie
[redacted]

Datum
15 februari 2023

Onze referentie
[redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Tweede contactpersoon
[redacted]

Bijlage(n)
1

nota

proces IBO vereenvoudiging sociale zekerheid

Aanleiding

- Het IBO vereenvoudiging sociale zekerheid zal op 13 maart 2023 worden vastgesteld in de Ambtelijke Commissie Heroverwegingen, waarna deze door de minister van Financiën aan u beiden zal worden aangeboden. Tot die tijd kunnen wij inhoudelijk niets delen over de inhoud van het IBO.
- In januari hebben we u geïnformeerd over de naderende afronding van het IBO vereenvoudiging sociale zekerheid.
- Middels deze nota doen we een procesvoorstel voor de kabinetsreactie. Het betreft een geadviseerd besluit aan beide bewindspersonen.

Geadviseerd besluit

= week voor CD

- We adviseren u om het IBO snel met een procedurele aanbiedingsbrief aan de Tweede en Eerste Kamer aan te bieden en daarbij aan te kondigen dat een inhoudelijke kabinetsreactie na de zomer volgt (in plaats van een kabinetsreactie binnen de gebruikelijke termijn van twee maanden).
- Indien u hiermee akkoord gaat, het rapport van het IBO voorafgaand aan het Commissiedebat Uitvoering sociale zekerheid op 30 maart aan de Kamers te verzenden.
- We stellen voor om de voorzitter van het IBO te vragen het onderzoek aan u te presenteren. Hierbij kunnen we dan tevens uw eerste gedachtes ophalen voor de opzet van de kabinetsreactie.

ja graag

& dan in brief heel duidelijk dat uitgebreide kab. reactie nog volgt & hen niet meer proces zijn in CD

Kernpunten

Tijdslijn kabinetsreactie op het IBO

- Een IBO dient binnen twee maanden aan de Tweede en Eerste Kamer worden aangeboden. In veel gevallen wordt het IBO dan samen met de kabinetsreactie aan het parlement gestuurd. Dat betekent dat de kabinetsreactie in dit geval uiterlijk 12 mei in de MR moet liggen.
- In dit geval achten wij twee maanden een te beperkte tijd om een zorgvuldige kabinetsreactie op te stellen. Het IBO vereenvoudiging omvat namelijk een heel breed beleidsterrein: de gehele sociale zekerheid. Het IBO heeft verder raakvlakken met verschillende lopende trajecten zoals P-wet in balans, Commissie sociaal minimum en Commissie OCTAS.
- Het vergt tijd om het IBO goed te bestuderen, de reactie uit te werken en af te stemmen met alle betrokken partijen.
- Daarnaast biedt meer tijd nemen meer kans om een substantiële reactie uit te werken. Bij een kabinetsreactie binnen twee maanden is het waarschijnlijk

niet mogelijk om veel nieuwe en ambitieuze oplossingen te bieden. Daarbij is relevant dat het IBO raakt aan verschillende thema's die in de politieke belangstelling staan, zoals de aanpak van hardvochtige effecten in beleid, de verbetering van de uitvoering en de positie van kwetsbare groepen.

- Verder biedt het over de zomer heen tillen van de reactie meer ruimte om budgettaire effecten van maatregelen goed af te hechten in het reguliere begrotingsproces. Op dit moment valt nog niet te zeggen of extra geld nodig of verstandig is. Het nemen van meer tijd biedt wel gelegenheid om te zien of hier binnen het reguliere begrotingsproces indien nodig een mouw aan te passen valt. Een reactie binnen de termijn van twee maanden biedt deze gelegenheid niet.
- Om een substantiële reactie te formuleren is een zorgvuldig proces wenselijk waarbij alle betrokken partijen zowel intern als extern worden geconsulteerd. De gebruikelijke termijn twee maanden is overigens inclusief de onderraden en de ambtelijke afstemming. Voor de bestudering van het IBO en de inhoudelijke reactie resteert in dat geval beduidend minder tijd.
- Tegelijkertijd kent meer tijd nemen voor een reactie verschillende risico's:
    - De verwachtingen in het parlement zullen hoger zijn. Tegelijkertijd is nu bijvoorbeeld geen budget gereserveerd voor nieuw beleid.
    - Zelfs met over de zomer heen tillen zal het niet mogelijk zijn om op alle punten grote vereenvoudigingswinst te boeken. Complexiteit is soms ook het gevolg van bewuste keuzes en onderliggende afruilen.

Maar in CD zullen we wel iets inhoud moeten zeggen!

Verzending voor CD Uitvoering

- Indien u akkoord gaat om de tijd te nemen voor het formuleren van een kabinetsreactie wordt geadviseerd het rapport uiterlijk een week voor het Commissiedebat Uitvoering naar de Kamers te zenden. Zo kunnen de Kamerleden al kennisnemen van de inhoud van het rapport en tijdens het debat mogelijk al inzicht geven in de wensen die zij hebben als het gaat om de opvolging van het IBO. Die reacties kunnen meegenomen worden bij de uitwerking van de kabinetsreactie.
- U zult zelf tijdens het CD Uitvoering nog niet inhoudelijk kunnen reageren op het rapport en moeten verwijzen naar de nog op te stellen kabinetsreactie.
- In dit geval zullen we een korte aanbiedingsbrief opstellen, en in deze brief aankondigen dat de kabinetsreactie na de zomer volgt.

wel duidelijk waarom mogelijk en wenselijk kleine inhoud en proces

Presentatie IBO

- Indien u dat wenst kunnen we organiseren dat de voorzitter van de werkgroep van het IBO, Dineke ten Hoorn Boer de resultaten van het IBO aan u presenteert.
- Zo'n sessie biedt tevens gelegenheid om uw eerste gedachtes voor de opzet van de kabinetsreactie op te halen.
- Ook aan de TK zou een dergelijke presentatie aangeboden kunnen worden.

ja → vóór CD

ja

ja

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	nota IBO vereenvoudiging	Ter informatie (niet verzenden)	

Hoofdlijnen kabinetsreactie IBO Vereenvoudiging Sociale Zekerheid

1. Inleiding/algemeen

- Algemene appreciatie: het rapport geeft een goed overzicht van waar complexiteit ontstaat en wat de oorzaken en gevolgen daarvan zijn. En langs welke lijnen vereenvoudiging in de sociale zekerheid kan worden bereikt. Rapport besteedt daarbij ook aandacht aan gedragswetenschap.
- Kabinet spreekt ambitie uit voor vereenvoudiging van het stelsel van sociale zekerheid.
- Vereenvoudiging heeft altijd een effect; positief of negatief voor groepen burgers, budgettair voor de overheid of in de hoogte van het inkomen van mensen. Dat betekent dat goede afwegingen nodig zijn.
- Om het goed te doen voor burgers is meer nodig dan alleen een eenvoudig stelsel van sociale zekerheid.
- Dit brengt ons bij het dilemma: hoe gerichter het stelsel, met bepalingen voor verschillende groepen, hoe complexer het wordt. Vereenvoudiging betekent dat andere afruilen worden gemaakt. We (ook de politiek) moeten keuzes maken.
- Toelichting aanleiding van het IBO
    - Recente ontwikkelingen o.a. toeslagen affaire / IBO toeslagen
- (Kort) aanstippen overige relevante onderzoeken/ signalen die raken aan complexiteit (IBO in groter geheel plaatsen)
    - Recent onderzoek naar hardvochtige effecten en kabinetsreactie daarop
    - Stand van de uitvoering sociale zekerheid en knelpuntenbrieven UWV en SVB
    - Maatwerkplaatsen
    - Werk aan uitvoering
    - Relatie met traject toekomst toeslagen
    - Relatie met commissie sociaal minimum
    - Staat van de Uitvoering
    - Recente ontwikkelingen
    - Doorlichtingen
- Toelichting opdracht en scope IBO en wat dit toevoegt aan de inzichten uit bovenstaande trajecten
- Toelichting volgorde brief

2. Inhoudelijke reactie op hoofdlijnen

- Kabinet onderschrijft analyse
    - Expliciet ook omarmen van het deel van de analyse IBO dat gaat over dilemma's
- Groot belang + Urgentie
    - 7 miljoen mensen maken gebruik van sociale zekerheid, 41% hiervan maakt gebruik van meerdere regelingen. Voor grote groepen gaat het goed, maar voor veel mensen ook niet. Dat geldt met name voor de meest kwetsbare mensen en de meest kwetsbare momenten. Meest impact op hun leven en minste weerbaarheid.
    - Recente ervaringen (bijv. toeslagenaffaire) -> knelt met name bij de meest kwetsbaren
    - Complexiteit gaat ten koste van de beoogde doelen zoals bestaanszekerheid en participatie. En het vertrouwen in de overheid.
- Oorzaken:
    - Afruil met andere keuzes, zoals gerichtheid/betaalbaarheid vs eenvoud, handhaving vs druk op gebruikers, privacy vs dienstverlening, eenvoud voor de uitvoering vs eenvoud voor de burger.
    - Stelsel historisch gegroeid (incrementeel beleid over periode van 75 jaar) – we proberen het zo goed mogelijk te doen. Goede politieke bedoelingen hebben echter nogal eens geleid tot een toename aan complexiteit (o.a. veel beleid gerichte op specifieke doelgroepen).
    - Stelsel sluit niet meer aan bij huidige samenleving (meer variatie in samenleefvormen en arbeidsrelaties, vrij verkeer van personen binnen de EU).
- Gevolgen:
    - Doelen worden minder effectief behaald (inkomenszekerheid, participatie).
    - Onbedoelde fouten. Leidt tot terugvorderingen en niet-gebruik.
    - Stress bij mensen. Meer kans op fouten. Minder participatie.

- Kern standpunt:
  - Gevolgen van complexiteit zijn ongewenst. Doelen van stelsel worden niet bereikt
  - Urgent: zie IBO, Staat van de Uitvoering, knelpuntenbrieven
  - Dit vraagt brede en meerjarige aanpak: van verbeteren van de dienstverlening, wegnemen bestaande knelpunten tot fundamentele aanpassing
- moeten op zoek naar een nieuwe balans, bijvoorbeeld tussen de mate van gerichtheid en complexiteit.
- Urgentie: hervormen en verbouwen kost tijd, wat doen we in de tussentijd voor mensen in de knel:
  - (interdepartementale) programma's voor verbetering van de wetgeving en de dienstverlening
  - Maatwerkplaatsen
  - Middelen naar UWV en SVB om de dienstverlening te verbeteren

3. <u>Opvolging</u>

- Het IBO omvat 28 beleidsopties die sterk verschillen in de mate van impact op burger en stelsel en van concreetheid. Het kabinet ziet daarom verschillende snelheden om de opties uit te werken. Deze snelheden komen tot uiting in verschillende sporen die hieronder nader worden toegelicht.
- Bij het uitwerken van de opties geldt dat we rekening moeten houden met de uitvoerbaarheid, inkomensgevolgen en betaalbaarheid van het stelsel: niet alles kan en niet alles kan tegelijk.

Perspectief op lange termijn (spoor 3)

- Een heel grote vereenvoudiging van de sociale zekerheid is hard nodig. Er zijn nu teveel regelingen die niet goed op elkaar aansluiten, met uiteenlopende begrippen en verplichtingen. Regelingen werken hier soms tegen elkaar in. Dit aanpakken vraagt om fundamenteel andere keuzes. Een grote vereenvoudiging van het gehele stelsel is daarom een zaak voor de lange termijn. Daarbij is bovendien noodzakelijk om domeinoverstijgend te kijken. En om een geïnformeerd maatschappelijk debat te voeren over de te maken keuzes.
- Daarom is het kabinet bezig met de inrichting van het programma Vereenvoudiging van inkomensondersteuning voor burgers (VIB). Onderdeel van de taakopdracht is het formuleren van een visie en een plan voor een vereenvoudigd stelsel van inkomensondersteuning.
- Het programma neemt een deel van de beleidsopties uit spoor 3 van het IBO mee bij het ontwikkelen van een lange termijn visie.
- Andere maatregelen hebben als doel een fundamentele herziening van de sociale zekerheid en worden binnen SZW opgepakt, zoals:
  - Werk naar één regeling voor arbeidsongeschiktheid.
    - Hierbij kunnen we verwijzen naar de cie-OCTAS.
  - Werk naar één regeling voor kinderen.
    - Traject toekomst van de kindregelingen
- Met deze kabinetsreactie wordt de kamer geïnformeerd over VIB en de aanpak van de vereenvoudiging sociale zekerheid binnen SZW.

Renovatie van bestaande regelingen (spoor 2)

- Het IBO doet een aantal voorstellen voor ingrijpendere renovatie aan bestaande regelingen of de uitvoering. Dit biedt kans om grotere vereenvoudigingen te realiseren. Alleen de consequenties voor burgers en de uitvoering kunnen aanzienlijk zijn. Het kabinet zet daarom in op verschillende verkenningen. De besluitvorming hierover zal aan een volgend kabinet zijn.
- Het kabinet pakt de beleidsopties uit het IBO in de verschillende domeinen op de volgende manier op
  - Vereenvoudig de tegemoetkoming ouders intensieve zorg
    - ➔ Het programma Vereenvoudiging van inkomensondersteuning voor burgers
  - Laat werk naast uitkering altijd lonen
    - ➔ Het programma Vereenvoudiging van inkomensondersteuning voor burgers
  - Brede inkomenscheck
    - ➔ Werkagenda Suwi

- Harmoniseren partnerbegrip
  - ➔ Het programma Vereenvoudiging van inkomensondersteuning voor burgers
- Harmoniseren inkomensbegrip
  - ➔ Het programma Vereenvoudiging van inkomensondersteuning voor burgers
- Bied betere gegevensuitwisseling
  - ➔ Werkagenda SUWI
- Maak terugwerkende kracht mogelijk
  - ➔ P-wet in balans (spoor 1)
- Reageer passend bij overtreding inlichtingenplicht
  - ➔ Herijking handhaving sociale zekerheid
- Benader de burger pro-actief door beter gegevensgebruik
  - ➔ Werkagenda Suwi

➢ Dit worden onderdelen van de SZW vereenvoudigingsagenda sociale zekerheid. Via deze vereenvoudigingsagenda wordt de Kamer periodiek geïnformeerd over de aanpak en voortgang.

Noodzakelijk onderhoud (spoor 1)

➢ Het kabinet ziet dat sommige groepen nu te maken heeft met een grote mate van complexiteit. Naast de brede verkenningen wil het kabinet op korte termijn een aantal concrete vereenvoudigen nader onderzoeken en uitwerken.
➢ Het gaat dan om de volgende vereenvoudigingen:
  - Maximeer de Toeslagenwet niet meer op het oude loon
  - Afschaffen/aanpassen kostendelersnorm
    - Verwijzen naar CA-maatregel of nog verdergaande optie uitwerken.
  - Stimuleer werkgevers een tijdige loonaangifte te doen en het gebruik van de polisadministratie voor actuele en uniforme inkomstenverrekening
  - Pas de inlichtingenplicht aan (verkenning per wet om aantal verplichtingen te begrenzen)
  - Zet in op lokale overheidsbrede maatwerkplaatsen
    - Professionals maatwerk mulitprobleemhuishoudens & bestaande maatwerkplaatsen
➢ Toelichting op de wijze waarop en de termijn waarbinnen de Kamer wordt geïnformeerd

4. Afsluiting

➢ Kabinet zet met deze aanpak eerste noodzakelijk stappen voor vereenvoudiging op de korte, middellange en langere termijn. Vereenvoudiging is echter niet alleen iets van de korte termijn, het vergt continue en langdurige aandacht en kan leiden tot budgettaire en inkomenseffecten. Vraagt ook aandacht van komende kabinetten!
➢ De korte termijnstappen zijn concrete stappen binnen regelingen. Ze zijn eerste stappen in de richting van het langetermijn perspectief. Het langetermijn perspectief staat niet op voorhand vast – de uitkomst is het resultaat van maatschappelijke en politieke belangenafweging – maar duidelijk is dat er een sterk vereenvoudigd stelsel moet komen.
➢ Vereenvoudiging heeft altijd effect; positief en negatief, budgettair of inkomen. Zonder politiek draagvlak hiervoor is vereenvoudiging onmogelijk.
➢ Vereenvoudiging vergt ook discipline: beperken dat nieuw beleid leidt tot extra complexiteit. Ontwerpprincipes uit IBO (betrek doelgroep, test nieuw beleid in de praktijk) en beoordeling welk effect nieuw beleid heeft op de complexiteit zijn daarom van belang.
➢ Het kabinet herkent daarbij de constatering dat complexiteit het gevolg is van politieke keuzes.
➢ Het kabinet deelt ook de constatering dat de inzichten uit de gedragswetenschap kunnen bijdragen aan het beheersbaar maken van complexiteit.
➢ Kabinet gaat breed gesprek aan over vereenvoudigingsaanpak en hoopt ook dat andere partijen zich hieraan committeren.

Let op: ochtijd (ook) vanuit burger, niet (alleen) vanuit ons